

• **ORĘDOWNIK**

URZĘDOWY

Adres: Drukarnia
Centralna, Śrem.

powiatu śremskiego.

Telefony:
nr. 110 i 120.

Prenumerata: miesięcznie 2,20 zł. Cena pojedynczego numeru 30 g. Ogłoszenia: 20 g. za wiersz nonparelowy 1 łamowy lub jego miejsce.

Wychodzi w środy i soboty. Wydawca: Drukarnia Centralna w Śremie. Odpowiedzialni: za dział urzędowy — podpisujący za dział nieurzędowy: Eryk Średzki w Śremie.

Dział urzędowy.

Rozporządzenie Policyjne

z dnia 7. lipca 1908 r.

o umieszczeniu robotników zatrudnionych w przemyśle i rolnictwie.

Na podstawie §§ 6, 12 i 15 ustawy o policyjnych zarządzeniach z dnia 11 marca 1850 r. (Zbiór Ustaw str. 388) i §§ 137 i 139 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883 r. (Zbiór ustaw str. 195) za przyzwoleniem Rady prowincjonalnej na obwód Województwa Poznańskiego zarządza się co następuje:

§ 1. Kto zatrudnionym w przemyśle albo w rolnictwie, górnictwie lub budownictwie robotnikom (robotnikom) w ilości najmniej 10 osób, w domach rodzinnych, lub też podobnych domach przeznaczonych do pomieszczenia większej ilości osób daje pomieszczenie, musi się do następujących przepisów zastosować:

§ 2. Budynki przeznaczone na wyżej wymieniony cel muszą być zabezpieczone przeciwko zmianom atmosferycznym.

Dla robotników zatrudnionych od 1. kwietnia do 15. listopada wystarczą podług wymagań policji budowlanej, wystawione baraki drewniane, o ile są uszczelnione i zabezpieczone przed deszczowymi opadami.

§ 3. Mieszkania i sypialnie w budynkach tych, muszą odpowiadać, o ile ustawa o policji budowlanej dalej idących postanowień nie przewiduje, następującym warunkom:

1) nie powinny się one znajdować nad, względnie w bezpośredniej bliskości dołów przeznaczonych na mierzwę, lub podobnym miejscem, w których przy rozkładaniu znajdujących się tam odpadków, powstaje nadmierne gorąco, również i w bliskości ustępów. Wyjątek stanowią budynki murowane o ile ustęp lub wyżej wymienione doły, w pobliżu tychże położone, posiadają nieprzepuszczalne ściany i nie posiadają w ścianie stykającej się bezpośrednio z budynkiem otwory przez które miałyby dostęp do mieszkań szkodliwe dla zdrowia wyziewy.

2) muszą być przynajmniej 30 cm. nad powierzchnią ziemi pobudowane i zaopatrzone w trwałą podłogę względnie wyłożone ceglami.

3) ściany i sufit muszą być gładko wyprawione i pobielone albo wybite deskami,

4) muszą być zaopatrzone w szczelnie zamykające się drzwi i w dostateczną ilość, dobrze zamykających się i wychodzących na wolną przestrzeń okien.

Drzwi od sypialni winny posiadać zamek albo zasuwę. Drzwi frontowe przy nowo pobudowanych budynkach na 10 i więcej osób i drzwi wchodowe winny się na zewnątrz otwierać. O ile więcej jak dwoje, ostatnio wymienionych drzwi, na sień wychodzi, albo są na przeciw siebie umieszczone, muszą się tak szeroko otwierać ażeby nie hamowały ruchu w sieni.

Okna sypialni muszą mieć powierzchnią świetlną nie mniejszą jak 1/12 część podłogi i na każde 30 m³ przestrzeni powietrznej najmniej 1 m³ powierzchni zdolnej do otwarcia.

5) w istniejących budynkach muszą mieć one wysokość 2 1/2 mtr przy skośnych okapach musi średnia wysokość osiągnąć tej miary, w nowych zaś budynkach nowo postawionych muszą odpowiadać przepisom o policji budowlanej,

6) sypialnie muszą posiadać dla każdej osoby przynajmniej 10 m³ powierzchni i 3 m² powierzchni podłogi. Sypialnie przeznaczone również do przebywania osób dnie i służące jako jadalnie, winny posiadać na jedną osobę 12 m³ powietrza i 4 m² powierzchni podłogi. Dla dzieci poniżej 10 lat wystarcza połowa wyżej podanych warunków. Dzieci, które nieukończyły jeszcze dwa lata nie wchodzi tu w rachubę.

7) sypialnie muszą mieć dla każdej osoby ponad 14 lat ścianę w wysokości 30 cm ponad podłogą, odgradzającą jedno łóżko od drugiego.

Łóżko może służyć na dwie osoby o ile będzie przegrodzone 25 cm wysoką deską. Łóżka nie mogą być używane na kilka zmian przez różne osoby i w sypialniach nie wyższych nad 3,20 m nie mogą łóżka słać jedno na drugich.

Każde łóżko musi posiadać siennik i poduszkę napełnione suchą słomą i dostatecznej wielkości wełnianą kołdrę. Każdy nowo przybyły lokator musi otrzymać nowy lub świeżo nałożony siennik i poduszkę. W używanych siennikach i poduszkach musi być każde 4 tygodnie słoma zmieniana, sienniki i poduszki najmniej co 4 miesiące wyprane a kołdry, każde 6 miesięcy czyszczone. Oprócz tego winno, oczyszczenie i odświeżanie przedmiotów tych być w miarę ich zabrudzenia przeprowadzone. Przepisy te nieobowiązują w wypadkach, gdy robotnicy posiadają swoją własną kołdrę i siennik i sami je przepisowo odświeżają i czyszczą.

8) pomieszczenia muszą posiadać wystarczającą ilość stołów i stołków a zamieszkałe w czasie od 15 listopada do 1 kwietnia odpowiednie urządzenia opałowe. To samo stosuje się i do sypialni, które równocześnie służą jako jadalnie i są zamieszkałe dniem.

§ 4. 1. Związkami małżeństw i osób w prostej linii z sobą spokrewnionych mogą osoby obu płci tylko w oddzielnych, niepołączonych drzwiami ubikacjach sypiać i zamieszkiwać.

2. Małżeństwa i osoby w prostej linii z sobą spokrewnione mogą w § 1. wymienionych ubikacjach nierozłącznie wtenczas tylko mieszkać o ile każda rodzina zajmować będzie oddzielne pomieszczenie, nie mające żadnej łączności z mieszkaniami i sypialnią mężczyzn i kobiet. Dzieci nie mogą z innymi dorosłymi osobami jak tylko z swoimi rodzicami razem zamieszkiwać.

§ 5. Robotnicy powinni otrzymać naczynia do mycia, które winny się znajdować albo w sypialni lub poblizu tejże. Każde dwie osoby które nocują tamże winny posiadać, o ile nie są przewidziane wspólne urządzenia do mycia, przynajmniej 1 garnitur do mycia i otrzymywać na jedną osobę tygodniowo jeden ręcznik czysty.

Każdy robotnik chory na zaraźliwą chorobę (§ 9) winien posiadać oddzielny garnitur do mycia, który powinien być codziennie przez niego dokładnie czyszczony.

§ 6. Pranie i suszenie bielizny i przechowywanie większych zapasów żywności w sypialniach zamieszkałych przez więcej niż 10 osób jest wzbronione.

Na ten cel winno być specjalne pomieszczenie przeznaczone.

§ 7. 1. Sypialnie i mieszkania muszą być dostatecznie codziennie czyszczone i przewietrzane.

2. Ściany i sufity wszystkich ubikacji muszą być rokrocznie a mianowicie dla sezonowych używanych ubikacji na 14 dni przed pierwszym użyciem w roku kalendarzowym, pozatem jaknajdokładniej na wiosnę wybielone albo też w inny sposób uznany przez miejscową policję za wskazany, wy czyszczone i odświeżone.

3. Dla mieszkań i sypialni należy zabezpieczyć dostateczną ilość opału.

4. Wszystkie zamieszkałe ubikacje i sienie winny być dostatecznie oświetlone i to w sposób zabezpieczający przed pożarem.

§ 8. W odpowiednim oddaleniu od mieszkań i sypialni w odległości przynajmniej 10 m. od studni musi być pobudowana odpowiednia ilość ustępów dla mężczyzn i kobiet z oddzielnymi wejściami i napisami, dla mężczyzn zaś ponadto i pisuary. Jako reguła winien być przeznaczony jeden ustęp na 20 mężczyzn i jeden na 15 kobiet. Zarządzenie co do ilości i sposobu urządzenia jako również co do czyszczenia i dezynfekcji ustępów, wydadzą miejscowe władze policyjne.

§ 9. 1. Robotnicy, którzy chorują na zaraźliwe choroby (świerz, zapalenie ocz i t. d.) nie mogą zajmować ubikacji razem z innymi zdrowymi robotnikami, o obowiązkach doniesień o zaraźliwych chorobach należy się stosować do obowiązujących ustawowych przepisów.

2) Celem pomieszczenia i opieki nad chorymi robotnikami należy w razie potrzeby, o ile nie jest przewidziana inna dostateczna pomoc, przeznaczyć dla każdej płci oddzielnie, specjalny pokój, który nie będzie miał żadnej styczności z innymi mieszkaniami i sypialniami. Pokój ten winien być wyce mentowany i w razie potrzeby dostatecznie ogrzany do innych celów nieużywany.

Pokój ten winien posiadać na jedno łóżko 6m² powierzchni podłogi i 20m³ powierzchni.

Opieka i nadzór nad chorymi winne być dostatecznie zapewnione.

§ 10. 1) O ile do jednego pomieszczenia będzie więcej jak 20 robotników przyjęte musi być, celem zachowania porządku i czystości w mieszkaniach i sypialniach, wydany i wywieszony na widocznym miejscu „porządek domowy“.

Porządek domowy winien być w każdym mieszkaniu lub sypialni z wyraźnym napisem łatwo w oczy wpadającym, wywieszony.

2) Celem przeprowadzenia porządku domowego i dozoru należy naznaczyć specjalnego dozorcę i temu przeznaczyć mieszkanie z któregoby mógł dostateczny nadzór nad ubikacjami i robotnikami wykonać. Dozorca taki może i z innymi robotnikami razem mieszkać o ile tem samem uczynione będzie zadość temu warunkowi.

§ 11. Kto pierwszy raz robotników w § 1. wymienionych na mieszkanie przyjmie, winien w przeciągu 8 dni licząc od dnia przyjęcia takowych zawiadomić o tem, podając liczbę robotników z opisem ubikacji, miejscową władzę policyjną.

§ 12. Ubikacje, które w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, nie odpowiadają przepisom § 3. ustęp 2 do 7. mogą tylko za zezwoleniem Starosty być nadal używane. Wyjątek stanowią tylko ubikacje o wysokości poniżej 2 m. (§ 3 ustęp 5)

O ile chodzi o mieszkanie dla robotników, którzy zajęci są w przedsiębiorstwach podlegających nadzorowi władz górniczych, udzielenie zezwolenia na wyjątki następuje w porozumieniu z urzędnikami rewirowymi górnictwa, względnie z zwierzchniczem urzędem górnictwem.

§ 13. Przepisy niniejsze nie dotyczą tych robotników i pomieszczeń zajmowanych przez robotników w tak zwanych barakach pływających.

§ 14. Niestosowanie się do powyższych przepisów karane będzie grzywną do 60 zł względnie odpowiednim aresztem.

§ 15. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1909.

Poznań, dnia 7 lipca 1908.

Nad Prezydent

w z.

(—) Thon.

Powyższe podaję do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Śrem, dnia 6 kwietnia 1926 r.

Starosta
Wilczek.

L. dz. 3761/26. 2.

Z powodu wygśnięcia zarazy pryszczycy w majątności Świączyń oraz przeprowadzonej dezynfekcji, uchylam po myśli par. 176 przepisów wykonawczych do ustawy o chorobach bydłych z dnia 1 maja 1912 r. (V. A. V. G.) moje zarządzenie dotyczące utworzenia ścisłego i dalszego obwo-
du obserwacyjnego, ogłoszone w Orędowniku Urzędowym nr. 9 z dnia 6 stycznia 1926 r.

Śrem, dnia 15. kwietnia 1926 r.

Starosta
Wilczek.

L. dz. 4299/26. 4.

Dział nieurzędowy.

Inspektorat Szkolny Śrem I i II.

1) Zgodnie z przepisami najwyższej Izby Kontroli Państwa przesłano z polecenia Kuratorium szkolom księgi inwentarza ruchomego znajdującego się w ich posiadaniu.

Księga ta ma być podzielona na sześć działów a to:

- Dział I. Sprzęty szkolne
- „ II. Podręczniki szkolne
- „ III. Biblioteka nauczycielska
- „ IV. Biblioteka uczniowska
- „ V. Pomoce naukowe
- „ VI. Sprzęty do gimnastyki i gier.

Dział I obejmować będzie:

- a) meble, ławki, stoły itd.
- b) kałamarze, suszki, linjały, pieczątki
- c) przybory do uprzątnia, opalania i oświetlania klas
- d) chorągwie.

Dział II obejmie podręczniki szkolne:

- a) dla nauczycieli
- b) dla dzieci.

Dział III obejmie:

- a) książki
- b) przepisy władz, rozporządzenia.

Dział V. obejmować będzie:

- a) mapy, globusy itd.
- b) obrazy
- c) maszyny do czytania, liczydła etc.
- d) sprzęty fizyczne i do nauki chemii.

Do nowej księgi inwentarzowej należy najpierw wciągnąć inwentarz pochodzący z czasów byłego zaboru, a następnie przedmioty później nabyte. W księdze inwentarzowej należy umieścić cały inwentarz szkoły, dla którego ta księga jest przeznaczona, a zatem zarówno inwentarz nabyty przez gminę, jak przez Państwo wzgl. przez gminę na rzecz Państwa. Księga inwentarzowa bowiem musi umożliwiać kontrolę całego inwentarza szkolnego.

Odnosnie do przedmiotów będących własnością Państwa należy w rubryce „uwagi” zaznaczyć państwowe.

Co do bibliotek — Okręgowa Izba Kontroli w Poznaniu wyjaśnia, że mają one figurować w księdze inwentarzowej pod osobnym numerem z powołaniem na szczegółowy katalog.

Zwraca się jeszcze uwagę na przepisy umieszczone na wewnętrznej stronie okładki książki, których należy ściśle przestrzegać.

Dowody zainwentaryzowania księgi inwentarzowej należy nadesłać do 1 maja br.

2) Równocześnie wysłano nalepki T. C. L. na uroczystość 3 Maja z prośbą o zajęcie się sprzedażą ich (sztuka 10 groszy) po poprzednim porozumieniu się z miejscowym ks. proboszczem. Zebrane pieniądze oraz niesprzedane nalepki uprasza się nadesłać do 15. maja br. Do tego samego dnia uprasza się nadesłać oddzielnie pieniądze zebrane w szkołach jako dar 3 Maja na Czytelnie Ludowe.

Śrem, dnia 12. kwietnia 1926.

Krukowski.

Surdyk.

Przymusowa

licytacja.

W wtorek dnia 20 kwietnia 26 r. o godz. 11. przed połud. **sprzedam w Dobczynie (dom.)**

najwięcej dającemu za gotówkę

1 powózkę myśliwską,

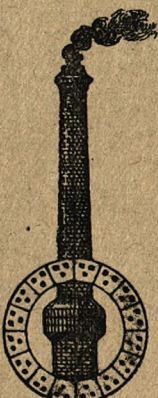
1 powózkę koc

1 gik,

1 dokart.

Talarczyk
kom, sądowy.

Nadeszły
wirówki (centryfugi) Apollo
przedwojennej jakości.
ST. MALINOWSKI,
Śrem.
Fabryka maszyn i wozów.
Odlewnia żelaza.

Bronisław Makowski
Mistrz
budowy kominów
POZNAŃ
ulica Łukaszczyka 50.
Założ. 1898 r.
Pierwsze poznańskie
specjalne przedsiębiorstwo budowania
kominów fabrycznych, obmurowania
kotłów, zakładania i rewizji gronocho-
nów. Wykonuje się wszelkie reparacje.

Ogłaszajcie w Orędowniku.

Najnowszą zdobyczą w dziedzinie

RADJOFONJI

są nasze aparaty radjo-odbiorcze

„REKORD”

uznane przez wybitnych fachowców za **najlepsze** ze wszystkich dotychczas
budowanych radjo paratów

Łatwa obsługa i doskonałe działanie

to zalety wyłącznie aparatów

„REKORD”

Aparaty te nabyć można w Polsce tylko w firmie

„RADJO-AMATO”

ZAKŁADY RADJO-ELEKTRYCZNE

Tel. 32 **RAWICZ** Tel 32

(generalni zastępcy firm zagranicznych na Polskę)

która poleca również wszelki materiał radjotechniczny w wyborowej jakości

Jako specjalność

GŁOSNIKI

„**ACUSTOPHON**”

po konkurencyjnie
niskich cenach!!!

Informacje bliższe otrzymać można
w Drukarni Centralnej w Sremie.
